20/03/2019

Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου: «Λόγος Παραινετικός εις την είσοδον της Αγίας Τεσσαρακοστής»

/ Ορθόδοξες Προβολές

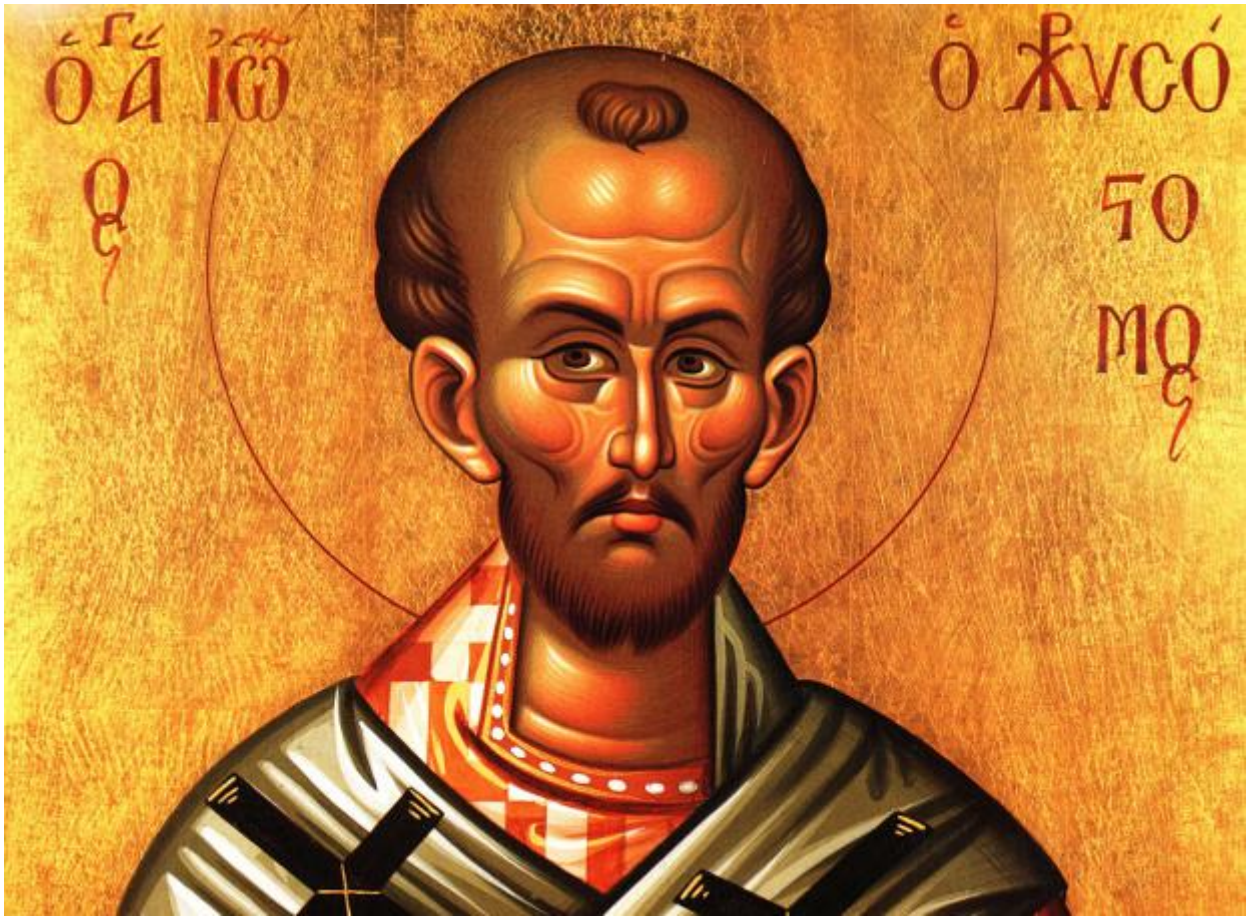

Χαίρω και ευφραίνομαι, βλέποντας σήμερον στολισμένην την Εκκλησίαν τού Θεού με το πλήθος των παιδιών της, και όλους σας, όπου με πολλήν χαράν εσυντρέξατε. Διότι όταν αποβλέπω εις τα χαρού-μενα σας πρόσωπα, έχω σημείον μεγαλώτατον της ψυχικής σας ηδονής, καθώς έ-λεγε και κάποιος σοφός˙ «Καρδίας ευφραινομένης θάλλει πρόσωπον». Δια τούτο λοιπόν και εγώ εσηκώθηκα σήμερον με περισσοτέραν προθυμίαν, δια να σας μεταδώσω εις τον αυτόν καιρόν αυτήν την πνευματικήν χαράν, και να σας γένω μη-νυτής τού ερχομού της αγίας Τεσσαρακο-στής, τού ιατρικού λέγω των ψυχών μας.

Διότι ο κοινός απάντων ημών Δεσπότης, θέλων ως φιλόστοργος Πατήρ να ξεπλύνωμεν τας αμαρτίας, όπου εκάμαμεν εις όλον τον καιρόν, επενόησεν εις ημάς την θεραπείαν, και δια μέσου της αγίας Τεσ-σαρακοστής. Ας μη γίνεται λοιπόν τις

κατηφής˙ ας μη γίνεται τις σκυθρωπός, άλλ’ ας χορεύη, και ας χαίρεται και ας δοξάζη τον κηδεμόνα, και επιμελητήν των ψυχών μας, όπου μας άνοιξεν αυτήν την εξαίρετον στράταν, και ας δεχθή με πολλήν χαράν τον ερχομόν της.

Ας εντραπώσιν οι Έλληνες, ας καταισχύνονται οι Εβραίοι βλέποντες την αγάπην μας, όπου αποδεχόμεθα και ασπαζόμεθα τον ερχομόν της με ιλαράν προθυμίαν, και ας μανθάνωσι δια μέσου της δοκιμής των πραγμάτων, πόση διαφορά είναι αναμέσον ημών και αυτών. Και ας ονομάζωσιν εκεί-νοι εορτάς και πανηγύρεις την μέθην και όλας τας άλλας ακολασίας, και ασχημοσύνας, όπου από εδώ είναι πρέπον να σύρουν εις τού λόγου τους. Αλλά η Εκκλησία τού Θεού ας ονομάζη εορτήν τα εναντία εκείνων, την Νηστείαν, δηλαδή, την καταφρόνησιν της κοιλίας, και κάθε άλλην αρετήν, όπου ακολουθεί εις αυτήν διότι αυτή είναι αληθινή εορτή. Εκεί ό-που είναι σωτηρία ψυχών εκεί όπου είναι ειρήνη και ομόνοια˙ εκεί όπου είναι απο-διωγμένη κάθε κοσμική φαντασία· εκεί όπου είναι μακρά η κραυγή και η σύγχυσις και τα τρεξίματα των μαγείρων, και τα σφαξίματα των άλογων ζώων και άντί δι’ αυτά πολιτεύεται κάθε ησυχία, και γα-λήνη, και αγάπη, και χαρά, και ειρήνη, και πραότης λόγου και άλλα αμέτρητα α-γαθά.

Ελάτε λοιπόν σας παρακαλώ να διαλεχθώμεν ολίγα τινά δι’ αυτήν προς την αγάπην σας, παρακαλώντας σας πρώτον τούτο να δεχθήτε με πολλήν ησυχίαν τους λόγους μου, δια να καρποφορηθήτε κανέ-να άξιον, και να αναχωρήσετε ύστερον εις τα οσπήτια σας. Διότι δεν είμεθα εδώ συν-αθροισμένοι απλώς και ματαίως, δια να ομιλήση ο ένας, και ο άλλος να κροτήση απλώς τα λεγόμενα, και ούτω να αναχωρήσωμεν άπ’ εδώ, αλλά δια να λαλήσωμεν ημείς κανένα ωφέλιμον, και άπ’ εκείνα όπου συγκροτούσι την σωτηρίαν μας, και εσείς, άφ’ ου κερδήσετε από τα λεγόμενα, και λάβετε πολλήν ωφέλειαν, ούτω να ευγήτε άπ’ εδώ˙ επειδή η Εκκλησία είναι ιατρείον πνευματικόν και πρέπει εκείνοι όπου έρχονται εδώ να λαμβάνουσι τα αρ-μόδια ιατρικά, και να τα βάνουσιν επάνω εις τα τραύματά τους, και ούτω να στρέφωνται εις τους οίκους των.

Και ότι μοναχή η ακρόασις δεν ωφελεί τίποτε, αν δεν την βάλη τις εις πράξιν και με τα έργα· άκουε τον Παύλον, όπου λέγει. «Ου γαρ οι ακροαταί τού νόμου δίκαιοι παρά τω Θεώ, άλλ’ οι ποιηταί τού νόμου δικαιωθήσονται». Και ο Χριστός δημηγορών έλεγεν. «Ου πας ο λέγων μοι Κύριε, Κύριε, εισελεύσεται εις την Βασιλείαν των ουρανών, άλλ’ ο ποιών το θέλημα τού Πατρός μου τού εν ουρανοίς».

Ηξεύροντες λοιπόν, αγαπητοί, πως από την ακρόασιν δεν θέλομεν έχει καμμίαν ωφέλειαν, αν δεν ήθελεν ακολουθήσει και το τέλος δια μέσου των έργων, ας μη γενώμεθα μοναχά ακροαταί, αλλά και κατορ-θωταί όπως ακολουθούντα τα

έργα εις τους λόγους, ήθελαν γείνει αφορμή εις η-μάς πολλής παρρησίας.

Απλώσαντες λοιπόν τους κόλπους της διανοίας σας, δεχθήτε εις αυτόν τον τρό-πον τους περί νηστείας λόγους. Και κα-θώς εκείνοι όπου θέλουσι να λάβουν δια γυναίκα καμμίαν σώφρονα, και κοσμίαν, και ευγενή, στολίσαντες εις κάθε μέρος τας νυμφικάς παστάδας με παραπετάσμα-τα και καθαρίσαντες όλον τον οίκον, μη δίδοντες άδειαν να πατηθή από όλαις ταίς ανεπιμέληταις, και ρερυπωμέναις δουλεύτραις, τοιουτοτρόπως εισάγουσι την νύμφην εις τας παστάδας, με τον ίδιον τρόπον θέλω και εγώ να καθαρίσε-τε τον λογισμόν σας, και πορaιτήσαντες την τρυφήν, και λοιπήν πολυφαγίαν, ού-τω να δεχθήτε με ανοικτούς τους κόλ-πους την μητέρα όλων των καλών, και την διοασκάλισσαν της σωφροσύνης, και κάθε άλλης αρετής, λέγω την νηστείαν, δια να απολαύσετε και σεις περισσοτέραν ηδονήν, και να δώση αυτή εις σας την αρμοδίαν θεραπείαν της.

Διότι αν οι ιατροί, όταν μέλλωσι να δώσουν ιατρι-κά εις εκείνους, όπου θέλουσι να καθαρί-σουν τον σεσαπημένον και διεφθαρμένον χυμόν, τους προστάζουσι να απέχουν άπ’ αυτήν την σωματικήν τροφήν, δια να μη εμπόδιση την δύναμιν τού ιατρικού, αλλά να ενεργήση και να δείξη το έργον του, πολύ περισσότερον ημείς όπου μέλλομεν να υποδεχθώμεν τούτο το πνευμα-τικόν φάρμακον, την ωφέλειαν λέγω, όπου προέρχεται από την νηστείαν, πρέ-πει να καθαρίσωμεν τον λογισμόν μας με την δίαιταν, και να κάμωμεν ελαφρότε-ραν την διάνοιάν μας, δια να μη καταποντισθή από την μέθην, και κάμη άχρηστον, και ανωφελή την ωφέλειαν, όπου προξενείται από την νηστείαν.

Και ηξεύρω ότι εις πολλούς φαίνονται παράξενα αυτά, όπου λέγομεν σή-μερον, αλλά παρακαλώ ας μη δουλεύωμεν απλώς εις την συνήθειαν, αλλά με στοχασμόν ας κυβερνώ μεν τα πράγματα μας. Διότι μήπως θέλει είσθαι εις ημάς κανένα κέρδος από την καθημερινήν πολυφαγίαν, και από την μέθην την πολλήν; και τι λέγω κέρδος; μάλι-στα πολλή ζημία, και βλάβη ανυπόφο-ρος˙ επειδή όταν καταπνιγή ο λογισμός από την πολυποσίαν τού οίνου, ευθύς άπ’ αυτήν την αρχήν, και άπ’ αυτά τα προοίμια θέλομεν απορρίψει το κέρδος όπου προέρχεται από την νηστείαν. Διότι είπε μου, τι άλλο πράγμα είναι ανοστότερον, και τι άλλο ασχημότερον, όταν ρουφώντες εως το μεσονύκτιον τον άκρατον οίνον οι άνθρωποι την αυγήν όταν προβάλλη η ηλιακή ακτίνα, αποπνέουσιν ωσάν να ήσαν γεμισμένοι από έγκαιρον οίνον, και φαίνονται αηδείς εις εκείνους, όπου τους συναπαντώσι, και εις τους δουλευτάδες των ευκολοκαταφρόνητοι, και καταγελώνται από όλους εκείνους, όπου γνωρίζουσιν οπωσδήποτε το πρέπον, εξαιρέτως δε σύρουσιν εις τον εαυτόν τους και την αγανάκτησιν τού Θεού, δι’ αυτήν την ακρασίαν, και την άκαιρον αμετρίαν και ανωφέλευτον;

Διότι λέγει˙ «Οι μέθυσοι Βασιλείαν Θεού ου κληρονομήσουσι». Τι άλλο πλέον άθλιον άπ’ αυ-τούς ήθελε γένει, όπου δι’ ολίγην, και βλαβεράν ηδονήν, αποδιώκονται από τα πρόθυρα της Βασιλείας; Αλλά μη γέ-νοιτο να νικηθή τις από τους εδώ συνα-θροισμένους άπ’ αυτό το πάθος. Άλλ’ εντρυφήσαντες και κατά την παρούσαν ημέραν με όλην την φιλοσοφίαν και σω-φροσύνην, και ελευθερωθέντες από την ζάλην και ταραχήν, όπου συνειθίζει να κάμη η μέθη, να καταντήσω μεν εις τον λιμένα των ψυχών μας, εις την νηστείαν λέγω, δια να ημπορέσωμεν να απολαύσωμεν με πλουσιοπαροχίαν τα καλά, όπου προέρχονται άπ’ αυτήν. Διότι καθώς η πολυφαγία γίνεται αιτία και πρόξενος μυρίων κακών εις το γένος των ανθρώ-πων, ούτω και η νηστεία και καταφρόνησις λέγω της κοιλίας, έγεινε πάντοτε αφορμή εις ημάς άρρητων αγαθών.

Διότι ο Θεός πλάσσας εις την αρχήν τον άνθρωπον και ηξεύρων ότι αυτό το ιατρικόν τού χρειάζεται μάλιστα δια την σωτηρίαν της ψυχής του, ευθύς και κατ’ αρχάς εδωκεν αυτήν την παραγγελίαν εις τον πρωτόπλαστον Αδάμ, λέγοντας˙ «Από παντός ξύλου τού εν τω Παραδείσω βρώσει φαγή, από δε τού ξύλου τού γινώσκειν καλόν και πονηρόν ου φάγεσθε άπ’ αυτού». Το δε να ειπή τούτο τρώγε, και τούτο μη τρώγης, ήτο μία εικών και τύπος της νηστείας· αλλά όντως πρέπει να φυλάξη την παραγγε-λίαν, δεν το έκαμε και δια την ακρα-σίαν της κοιλίας του νικηθείς, και κα-νών την παρακοήν, κατεδικάσθη εις θά-νατον. Διότι είδεν ο πονηρός εκείνος διάβολος, και εχθρός της φύσεώς μας, την διαγωγήν τού πρωτοπλάστου Αδάμ εις τον Παράδεισον, και την ζωήν εκείνην την ακοπίαστον, και ότι ωσάν άγγε-λος ούτως ων συμπεπλεγμένος με το σώμα επολιτεύετο επάνω εις την γην θέλων να τον κρημνίση με την ελπίδα των μεγαλυτέρων ταξιμάτων, τον έβγαλε και άπ’ εκείνα, όπου είχεν εις τα χέρια του. Τοιούτον είναι το να μη στέκη τις εις τα όρια του, και να επιθυμή τα μεγα-λύτερα. Και τούτο το ίδιον θέλων να φανέρωση κάποιος σοφός έλεγε˙ «Φθόνω δε διαβόλου θάνατος εισήλθε εις τον κόσμον».

Είδες αγαπητέ πώς εξ αρχής έλαβε το έμβασμα ο θάνατος από την λαιμαργίαν; Στοχάσου πάλιν και ύστερα την Θείαν Γραφήν όπου κατηγορεί συχνάκις την τροφήν και όπου λέγει τώρα μεν «Εκάθησεν ο λαός φαγείν και πιείν, και ανέστησαν παίζειν» ˙ άλλην φοράν δε «Έφαγε και έπιε και ελιπάνθη και επαχύνθη, και απελάκησεν ο ηγαπημένος». Ακόμη εκείνοι όπου εκατοίκουν εις τα Σόδομα, μαζύ με τα άλλα κακά από τούτο έσυ-ραν εις τον εαυτόν τους εκείνην την απαραίτητον οργήν διότι άκουσε τον Προφήτην όπου λέγει. «Τούτο το ανόμημα Σοδόμων, ότι εν πλησμονή άρτων εσπατάλων» επειδή είναι ωσάν μία βρύσις και ρίζα όλων των κακών.

Είδες την βλάβην όπου προξενεί η πο-λυφαγία; κάμε μου τώρα την χάριν και ιδές πάλιν τα κατορθώματα της νηστείας. Ο Μωϋσής ενήστευσε τεσσαράκοντα ημέ-ρας και ημπόρεσε να λάβη τας πλάκας της νομοθεσίας· και επειδή καταβαίνων είδε τού λαού την παρανομίαν, έρριψε κατά γης και εσύντριψεν εκείνας τας πλάκας, όπου με τόσην προσκαρτερίαν και υπομονή ν ίσχυσε να λάβη, στοχαζόμενος πως είναι, άτοπον ένας λαός μεθυστής και παράνομος να δεχθή τού Δεσπότου την νομοθεσίαν. Δια τούτο ήτον ανάγκη να νηστεύση άλλας τεσσαράκοντας ημέρας εκείνος ο θαυμαστός Προ-φήτης, δια να δυνηθή να λάβη πάλιν από τον Θεόν τας πλάκας εκείνας, και να ταίς κατεβάση, όπου δια την παρανο-μίαν τους εσύντριψε.

Και ο μέγας Ηλίας έκαμε νηστείαν τόσων ημερών και απέφυγε την τυραννίαν τού θανάτου, και αναβάς ως εις τον ουρανόν με πύρινον άρμα, ακόμη δεν εδοκίμασεν έως της σήμερον τον θάνα-τον. Και Δανιήλ ο άνδρας των επιθυ-μιών ενήστευσεν ημέρας πολλάς και ού-τως ηξιώθη να ιδή εκείνην την θαυμα-στήν οπτασίαν, ο οποίος εχαλίνωσε και τον θυμόν των λεονταρίων και τον μετέβαλεν εις ημερότητα προβάτων, μη μετα-βάλλων την φύσιν, αλλά αλλάσσων την προαίρεσίν τους, ενώ έμενεν η θηριωδία.

Αυτήν την νηστείαν εμεταχειρίσθησαν και οι Νινευίται, και εμετάβαλαν την απόφασιν τού Δεσπότου, κάνοντες και δείχνοντες αυτήν την νηστείαν ομού με τους ανθρώπους και το γένος των άλογων ζώων, και ούτως αποφυγόντες καθ’ ένας από τα πονηρά επιτηδεύματα, έσυ-ραν εις φιλανθρωπίαν τον Δεσπότην των όλων. Και τι καταγίνομαι ακόμη εις τους δούλους; διότι έχομεν να απαριθμήσωμεν και άλλους πολλούς και εις την πάλαιαν και νέαν Γραφήν, όπου δια μέ-σου της νηστείας επρόκοψαν. Είναι ανάγ-κη να έλθωμεν εις τον κοινόν ημών απάντων Δεσπότην διότι ο Κύριος μας Ιησούς Χριστός δείχνων και αυτός νη-στείαν τεσσαράκοντα ημερών, ούτως άρ-χισε να παλεύση με τον διάβολον δίδων εις ημάς

όλους παράδειγμα, δια να αρματωνώμεθα δια μέσου αυτής, και λαμ-βάνοντες την δύναμιν, όπου προξενείται άπ’ αυτήν, ούτω να αντιστεκώμεθα εις την προς τον διάβολον μάχην.

Άλλ’ εδώ ίσως ήθελεν είπει τις άπ’ εκείνους όπου βλέπουσιν οξέως, και έχουσιν έξυπνον την διάνοιαν διατί φαίνεται να ενήστευσεν ο Δεσπότης ταις ίδιαις ημέραις όπου ενήστευσαν και οι δούλοι, και δεν υπερέβη τον αριθμόν; Δεν έγει-νεν απλώς και ματαίως τούτο, αλλά και τούτο έγεινε με σοφίαν και κατά την άφατον και ανερμήνευτον φιλανθρωπίαν του, διότι δια να μη νομίσωσιν οι άν-θρωποι ότι ήλθε κατά φαντασίαν και δεν έλαβε σάρκα, ή ότι ήτον έξω από την φύσιν των ανθρώπων, δια τούτο νη-στεύει τον ίδιον αριθμόν των ημερών και δεν προσθέτει εν ταις ημέραις, δια να αποστομώση την φιλονεικίαν εκείνων όπου θέλουσι να ομιλούσιν αδιάντροπα. Διότι αν ήναι μερικοί ακόμη και τώρα όπου αποτολμούσι να λέγουν αυτά, μ’ όλον όπου έγεινεν αυτό, αν δεν απέκοπτε με την πρόγνωσίν του αυτήν την αφορμήν τους, τι δεν ήθελαν επιχειρήσει να ειπούν; Δια τούτο δεν υποφέρει να νηστεύση περισσοτέρας ημέρας, αλλά ενή-στευσεν όσας ενήστευσαν και οι δούλοι, δια να μας διδάξη και δια μέσου αυτών των πραγμάτων, ότι ήτον και αυτός ενδεδυμένος την ιδίαν σάρκα, και δεν ήτον εξω από την φύσιν μας.

Άλλ’ ότι είναι μεγάλη η δύναμις της νηστείας, και πολύ το κέρδος όπου έρχεται εις την ψυχήν άπ’ αυτήν και από τους δούλους και από τον Δεσπότην έγεινε φανερόν εις ημάς. Παρακαλώ λοι-πόν την αγάπην σας, ηξεύρων το κέρδος όπου προξενεί, να μη αποδιώξετε δια οκνηρίαν την ωφέλειαν οπού προέρχεται άπ’ αυτήν, μηδέ να δυσχεραίνετε εις τον ερχομόν της, αλλά να χαίρεσθε και να αγαλλιάσθε, καθώς λέγει ο μακάριος Παύλος· «Όσω γαρ ο έξωθεν ημών άνθρωπος διαφθείρεται τοσούτω ο έσω ανακαινούται». Διότι η νηστεία είναι τροφή της ψυχής· και καθώς αυτή η σω-ματική τροφή παχύνει το σώμα, ούτω και η νηστεία κάνει την ψυχήν πλέον έν-τονον και δυνατήν της κατασκευάζει ελαφρόν το πτερόν, την υψώνει, την κά-μει να φαντάζεται τα άνω, και την κά-νει ανωτέραν από ταις ηδοναίς και ταις γλυκύτητες της παρούσης ζωής.

Και κα-θώς τα ελαφρά πλοία διαπερώσι με περισσοτέραν γρηγοράδα τα πελάγη, αλλά εκείνα, όπου βαρύνονται με πολύ φόρ-τωμα βυθίζονται, ούτω και η νηστεία κατασκευάζουσα ελαφρότερον τον λογισμόν, τον κάνει να διαπερά με ευκολίαν το πέλαγος της παρούσης ζωής, και να ήναι όλος προσηλωμένος εις τον ουρανόν και εις εκείνα όπου είναι εις τους ου-ρανούς, και να μη ψηφά τα παρόντα, αλλά να τα παρατρέχη ωσάν μηδαμινότερα από την σκιάν και τα ονείρατα˙ αλλά η μέθη και η πολυφαγία, βαρύνοντας τον λογισμόν και παχύνοντας την σάρκα, αιχμαλωτίζει την ψυχήν, αποκλείοντάς την από κάθε μέρος, και μη αφίνοντας να έχη υγιεινόν του λογισμού το κριτήριον, την κάνει να τρέχη εις τους κρημ-νούς και να

εργάζεται όλα εναντίον της σωτηρίας της.

Ας μη κυβερνούμεν λοιπόν αγαπητοί με οκνηρίαν εκείνα όπου συμβάλλουσιν εις την σωτηρίαν μας˙ αλλά ηξεύροντες όσα κακά γεννώνται απ αυτήν, ας φύγωμεν την βλάβην όπου προξενεί. Διότι ου μόνον εις την Νέαν Διαθήκην, εις την οποίαν είναι περισσότερα η αύξησις της φιλοσοφίας και μεγαλήτερα τα παλαίσματα, και μεγάλοι οι ίδρωτες και πολλά τα βραβεία, και άρρητα τα στέφανα, εμπο-δίζεται η τρυφή και η διασκέδασις, αλλά και εις την Πάλαιαν, όταν εκάθοντο ακό-μα σιμά εις την σκιάν και ήσαν προση-λωμένοι εις το λυχνάρι, και όπως τα παι-δία όπου τρέφονται με το γάλα, ούτως άπ’ ολίγον κατ’ ολίγον ωδηγούντο, ουδέ τότε επεθύμουν να διασκεδάσουν και δια να μη νομίσετε ότι απλώς και ως έτυχε λέγομεν αυτά, κατηγορούντες την τρυφήν, ακούσατε τον Προφήτην όπου λέ-γει˙ «Ω οι ερχόμενοι εις ημέραν καλήν, οι καθεύδοντες επί κλινών ελεφαντίνων και κατασπαταλώντες επί ταις στρωμναίς αυτών! οι ερίφους εκ ποιμνίων και μο-σχάρια εκ μέσου βουκολίων γαλαθηνά! οι πίνοντες τον διυλισμένον οίνον και τα πρώτα μύρα χριόμενοι, ως εστώτα ελογίσαντο, και ούχι ως φεύγοντα»!

Ίδετε πόσην κατηγορίαν έκαμε της τρυφής ο Προφήτης και μάλιστα όταν εδιαλέγετο με τους Εβραίους, τους αναίσθητους, τους αχάριστους, όπου καθ’ ημέραν εγαστριμαργούσαν; διότι στοχασθήτε την ακρίβειαν των λόγων, άφ’ ου εκατηγόρησε την πολλήν αδηφαγίαν και την πολλήν μέθην από το κρασί, τότε είπεν «ως εστώτα ελογίσαντο, και ούχι ως φεύγοντα»· δείχνων σχεδόν ότι έως τον φάρυγγα και εις τα χείλη είναι η απόλαυσις και παρέκει δεν περνά˙ άλλ’ η ηδονή είναι ολίγη και προσωρινή, ο δε πόνος είναι παντοτεινός και δεν εχει τέ-λος˙ και αυτά, λέγει, μαθόντες δια μέσον της δοκιμής, τα ενόμισαν όλα πραγμα-τικά, τα οποία στέκονται και μένουσι, και ουχί ως πράγματα όπου φεύγουσι, δηλαδή όπου πετούσι και δεν στέκονται ουδέ στιγμήν.

Διότι τοιαύτα είναι όλα τα ανθρώπινα και τα σαρκικά, ακόμη δεν έφθασαν και επέταξαν τοιαύτη είναι η τρυφή, τοιαύ-τη είναι η ανθρωπινή δόξα και η δυνα-στεία, τοιούτος είναι ο πλούτος, τοιαύτη κάθε ευτυχία της παρούσης ζωής˙ δεν έχει κανένα βέβαιον, ουδέ στάσιμον, ου-δέ στερεόν, αλλά παρατρέχει και διαβαί-νει γρηγορώτερα από τα ρεύματα των ποταμών, και αφίνει έρημους και γυ-μνούς εκείνους, όπου είναι όλως διόλου εις αυτά δεδομένοι και εκστατικοί. Αλλά δεν είναι τοιαύτα τα πνευματικά, αλλά ενάντια αυτών, βέβαια, ακίνητα, δεν δέχονται μεταβολήν και εξαπλώνονται εις όλον τον αιώνα. Πόση λοιπόν ανοη-σία δεν ήθελεν είσθαι να αλλάξω μεν τα ακίνητα δια τα κινούμενα, τα αιώνια δια τα πρόσκαιρα; εκείνα όπου στέκονται πάντοτε, δι’ εκείνα όπου πετούσι και φεύγουσιν; εκείνα όπου προξενούσι πολ-λήν απόλαυσιν εις τον μέλλοντα αιώνα, δι’ εκείνα

όπου μας ετοιμάζουσιν εκεί πολλήν τιμωρίαν;

Αυτά λοιπόν όλα στοχαζόμενοι, αγα-πητοί, και φροντίζοντες κατά πολλά δια την σωτηρίαν μας, ας καταφρονήσωμεν την τρυφήν την ανωφέλευτον και βλαβεράν ας αγαπήσωμεν την νηστείαν και όλην την άλλην φιλοσοφίαν, και ας δεί-ξωμεν πολλήν την μεταβολήν της ζωής μας˙ και καθ’ ημέραν ας βιαζώμεθα εις την πράξιν των αγαθών έργων, όπως πραγματευσάμενοι εις όλον τον καιρόν της Τεσσαρακοστής την πνευματικήν πραγματείαν και συναθροίσαντες πολλήν πλούτον της αρετής, ηθέλαμεν καταξιωθή να φθάσω μεν και εις την Κυρίαν ημέραν τού Πάσχα, και με θάρρος να πλησιάσωμεν εις την φρικτήν και πνευ-ματικήν Τράπεζαν και να μεταλάβωμεν εκείνα τα απόρρητα και αθάνατα αγαθά, με καθαράν συνείδησιν, και να γεμισθούμεν από την εκείθεν χάριν με ταις ευχαίς και πρεσβείαις των Αγίων όπου ευηρέστησαν εις αυτόν τον Χριστόν τον φιλάνθρωπον Θεόν μας˙ μεθ’ ου τω Πατρί, άμα τω αγίω Πνεύματι, δόξα, κρά-τος, τιμή, νυν και αεί, και εις τους αιώ-νας των αιώνων.

Αμήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΒΑΣ.ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΗΓΗ: www.impantokratoros.gr